

**Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych
przeprowadzone w nocy 13 na 14 lutego 2019 r.**

**Tablica sprawozdania jednorazowego w CAS¹
DPS-IV-146-KS/2019**

UWAGI:

Terminy:

- Ostateczny termin wypełnienia przez gminy sprawozdania jednorazowego - [do 1 marca 2019 r.](#)
- **Ostateczny termin zatwierdzenia sprawozdania jednorazowego w CAS przez Wydziały Polityki Społecznej – [do 8 marca 2019 r.](#)**

---

¹ Wersja orientacyjna, z którą gminy mogą się wstępnie zapoznać. Docelowo gminy powinny odesłać swoje sprawozdania na formularzach, które będą możliwe do obsługi w programie CAS (Centralnej Aplikacji Statystycznej)

Tablica 1 Liczba osób bezdomnych – dane z Ogólnopolskiego badania przeprowadzonego w nocy z 13 na 14 lutego 2019 r.

A. Miejsce przebywania osoby bezdomnej - Placówki		Liczba osób bezdomnych			
Typ placówki	OGÓLEM	w tym:			
		Mężczyźni	Kobiety	Dzieci	
1	2	3	4	5	
1. Noclegownia					
2. Ogrzewalnia					
3. Schronisko dla osób bezdomnych					
4. Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi					
5. Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży					
6. Ośrodek interwencji kryzysowej					
7. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie					
8. Szpitale, hospicja, ZOL-e, inne placówki zdrowia					
9. Zakłady karne, areszty śledcze					
10. Izby wytrzeźwień, pogotowia socjalne					
11. Inna placówka					
RAZEM:					
B . Miejsce przybywania osoby bezdomnej - Poza placówkami instytucjonalnymi					
Rodzaj miejsca przebywania osoby bezdomnej	OGÓLEM	Liczba osób bezdomnych			
		w tym:			
		Mężczyźni	Kobiety	Dzieci	
12. Pustostany, domki na działkach, altany działkowe					
13. Miejsca niemieszkalne: na ulicach, klatki schodowe, dworce PKP i PKS, altany śmietnikowe, piwnice itp.					
RAZEM:					

C. Kwestionariusz osobowy		KOBIECY (2)				
Przedział wiekowy (1, 3)		0 - 17	18 - 25	26 - 40	41 - 60	powyżej 60
4. Obywatelstwo						
1. polskie						
2. inne						
5. Czy posiada Pani zameldowanie na pobyt stały?:						
1. tak, w gminie obecnego pobytu						
2. tak, poza gminą obecnego pobytu						
3. nie, ostatnie zameldowanie było w gminie obecnego pobytu						
4. nie, ostatnie zameldowanie było poza gminą obecnego pobytu						
6. Stan cywilny						
1. panna						
2. zamężna						
3. rozwiedziona						
4. wdowa						
5. w wolnym związku						
6. w separacji						
7. trudno powiedzieć						
7. Jak długo jest Pani osobą bezdomną						
1. do 2 lat						
2. powyżej 2 do 5 lat						
3. powyżej 5 do 10 lat						
4. powyżej 10 do 15 lat						
5. powyżej 15 do 20 lat						
6. powyżej 20 lat						
8. Jakie jest Pani wykształcenie?						
1. niepełne podstawowe						
2. podstawowe						
3. gimnazjalne						
4. zawodowe						
5. średnie						
6. wyższe						
9. Jakie źródła dochodu Pani posiada? (Można zaznaczyć dowolną liczbę odpowiedzi)						
1. zatrudnienie						
2. praca na czarno						
3. praca chroniona/zatrudnienie wspierane						
4. zbieractwo						
5. zasiłek z pomocy społecznej						
6. świadczenia ZUS						
7. żebractwo						
8. alimenty						
9. renta/emerytura						
10. inne (jakie.....)						
11. nie posiadam w ogóle dochodu						
10. Które wydarzenia były według Pani przyczyną bezdomności? (należy zaznaczyć maksymalnie 3 główne powody)						
1. konflikt rodzinny						
2. odejście/śmierć rodzica/opiekuna w dzieciństwie						

3. przemoc domowa					
4. rozpad związku					
5. zadłużenie					
6. bezrobocie, brak pracy					
7. niepowodzenie w poszukiwaniu pracy poza miejscem zam.					
8. zły stan zdrowia, niepełnosprawność					
9. eksmisja, wymeldowanie z mieszkania					
10. uzależnienie (od alkoholu, narkotyków, hazardu)					
11. migracja/ wyjazd na stałe do innego kraju					
12. choroba/zaburzenia psychiczne inne niż uzależnienia					
13. opuszczenie placówki opiekuńczo-wychowawczej					
14. zadłużenie					
15. opuszczenie zakładu karnego					
16. inne, jakie:					
11. Czy Pani korzysta z pomocy i w jakiej postaci (należy zaznaczyć wszystkie formy, z których osoba korzysta)					
1. wsparcie finansowe					
2. odzież					
3. posiłek					
4. schronienie					
5. terapia uzależnień					
6. opieka zdrowotna					
7. inne					
8. nie korzystam					
12. W jakich obszarach oczekuje Pani wsparcia/pomocy? Jakie są Pani potrzeby? (należy zaznaczyć maksymalnie 3 potrzeby)					
1. żywnościowe					
2. higieniczne (dostęp do łazienki)					
3. zdrowotne					
4. schronienie					
5. terapia uzależnień					
6. wsparcie psychologiczne					
7. pomoc prawna					
8. pomoc w znalezieniu pracy					
9. finansowe					
10. mieszkaniowe					
11. nie oczekuję pomocy					

C. Kwestionariusz osobowy		MĘŻCZYŹNI (2)				
Przedział wiekowy (1, 3)		0 - 17	18 - 25	26 - 40	41 - 60	powyżej 60
4. Obywatelstwo						
1. polskie						
2. inne						
5. Czy posiada Pan zameldowanie na pobyt stały?:						
1. tak, w gminie obecnego pobytu						
2. tak, poza gminą obecnego pobytu						
3. nie, ostatnie zameldowanie było w gminie obecnego pobytu						
4. nie, ostatnie zameldowanie było poza gminą obecnego pobytu						
6. Stan cywilny						
1. kawaler						
2. żonaty						
3. rozwiedziony						
4. wdowiec						
5. w wolnym związku						
6. w separacji						
7. trudno powiedzieć						
7. Jak długo jest Pan osobą bezdomną						
1. do 2 lat						
2. powyżej 2 do 5 lat						
3. powyżej 5 do 10 lat						
4. powyżej 10 do 15 lat						
5. powyżej 15 do 20 lat						
6. powyżej 20 lat						
8. Jakie jest Pana wykształcenie?						
1. niepełne podstawowe						
2. podstawowe						
3. gimnazjalne						
4. zawodowe						
5. średnie						
6. wyższe						
9. Jakie źródła dochodu Pan posiada? (Można zaznaczyć dowolną liczbę odpowiedzi)						
1. zatrudnienie						
2. praca na czarno						
3. praca chroniona/zatrudnienie wspierane						
4. zbieractwo						
5. zasiłek z pomocy społecznej						
6. świadczenia ZUS						
7. żebractwo						
8. alimenty						
9. renta/emerytura						
10. inne (jakie.....)						
11. nie posiadam w ogóle dochodu						
10. Które wydarzenia były według Pana przyczyną bezdomności? (należy zaznaczyć maksymalnie 3 główne powody)						
1. konflikt rodzinny						
2. odejście/śmierć rodzica/opiekuna w dzieciństwie						
3. przemoc domowa						
4. rozpad związku						

5. zadłużenie					
6. bezrobocie, brak pracy					
7. niepowodzenie w poszukiwaniu pracy poza miejscem zam.					
8. zły stan zdrowia, niepełnosprawność					
9. eksmisja, wymeldowanie z mieszkania					
10. uzależnienie (od alkoholu, narkotyków, hazardu)					
11. migracja/ wyjazd na stałe do innego kraju					
12. choroba/zaburzenia psychiczne inne niż uzależnienia					
13. opuszczenie placówki opiekuńczo-wychowawczej					
14. zadłużenie					
15. opuszczenie zakładu karnego					
16. inne, jakie:					
11. Czy Pani korzysta z pomocy i w jakiej postaci (należy zaznaczyć wszystkie formy, z których osoba korzysta)					
1. wsparcie finansowe					
2. odzież					
3. posiłek					
4. schronienie					
5. terapia uzależnień					
6. opieka zdrowotna					
7. inne					
8. nie korzystam					
12. W jakich obszarach oczekuje Pan wsparcia/pomocy? Jakie są Pana potrzeby? (należy zaznaczyć maksymalnie 3 potrzeby)					
1. żywnościowe					
2. higieniczne (dostęp do łaźni)					
3. zdrowotne					
4. schronienie					
5. terapia uzależnień					
6. wsparcie psychologiczne					
7. pomoc prawna					
8. pomoc w znalezieniu pracy					
9. finansowe					
10. mieszkaniowe					
11. nie oczekuję pomocy					

Ważne uwagi:

Przepisy dotyczące noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni.

Zgodnie z brzmieniem art. 48a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2018 poz. 1508, z późn. zm.):

Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmocnienie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

W schronisku dla osób bezdomnych mogą przebywać osoby zdolne do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce.

W schronisku nie mogą przebywać osoby będące pod wpływem alkoholu lub pod wpływem substancji psychoaktywnych. W szczególnie uzasadnionych sytuacjach dopuszcza się jednak przebywanie w schronisku także osób będących pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych.

Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi zapewnia osobom bezdomnym, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w

zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, tymczasowe schronienie wraz z usługami opiekuńczymi oraz usługami ukierunkowanymi na wzmacnianie aktywności społecznej, w miarę możliwości wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się przyznanie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi osobom bezdomnym, które posiadają decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej, przez okres oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej, jednak nie dłużej niż przez 4 miesiące.

Jeżeli w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi są przewidziane miejsca dla osób niewymagających usług opiekuńczych, osobie bezdomnej zdolnej do samoobsługi i niewymagającej usług opiekuńczych może być przyznane tymczasowe schronienie w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

W schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi mogą przebywać jedynie osoby na podstawie decyzji o przyznaniu tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi albo decyzji o przyznaniu tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych, wydanej przez gminę.

Noclegownia zapewnia schronienie osobom bezdomnym, świadcząc tymczasową pomoc w postaci miejsca noclegowego, w ramach której umożliwia spędzenie nocy w warunkach gwarantujących ochronę życia i zdrowia.

W noclegowni mogą przebywać osoby zdolne do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce.

W noclegowni nie mogą przebywać osoby będące pod wpływem alkoholu lub pod wpływem substancji psychoaktywnych. W szczególnie uzasadnionych sytuacjach dopuszcza się jednak przebywanie w noclegowni także osób będących pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych.

Ogrzewalnia umożliwia interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach wyposażonych co najmniej w miejsca siedzące.

W ogrzewalni mogą przebywać osoby zdolne do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce.

W ogrzewalni mogą przebywać osoby będące pod wpływem alkoholu lub pod wpływem substancji psychoaktywnych.

Nazwa typu placówki: ***schronisko dla osób bezdomnych*** czy ***noclegownia*** nie powinna być stosowana w odniesieniu do placówek noclegowych dla osób bezdomnych, które świadczą swoje usługi nie tylko z powodu bezdomności, ale także z innych powodów np. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, przemocy w rodzinie, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej - których sposób działania określony jest w odrębnych przepisach. Nazwa *schronisko dla osób bezdomnych* czy *noclegownia* nie powinna być używana w odniesieniu do np.:

- domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- ośrodków interwencji kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie,
- centrów interwencji kryzysowej.

Błędne jest więc stosowanie np. nazwy: ***Schronisko dla matki z dzieckiem***. Prawidłowa nazwa powinna brzmieć ***Dom dla matki z dzieckiem***.

Przypuszczalnie wszystkie placówki, których działalność jest finansowana jednostki samorządu terytorialnego - wprowadziły już prawidłowe nazwy placówek.

W przypadku placówek, których działalność **NIE** jest finansowana przez jednostki samorządu terytorialnego – prawdopodobnie nadal mogą występować nieprawidłowe nazwy placówek typu: *dom dla bezdomnych*, *schronisko dla bezdomnych kobiet z dziećmi*. Należy w takim przypadku, **przy wpisywaniu do tabeli – uwzględnić rzeczywiście prowadzony przez placówkę rodzaj działalności. Jeżeli wystąpią trudności z określeniem do jakiego typu należy dana placówka, należy w kolumnie „Typ placówki” zaznaczyć opcję „Inna placówka”**